

Vraag en antwoorddocument luchtwassers

Wat was de aanleiding voor het onderzoek naar luchtwassers?

In het tussenadvies van de bestuurlijke werkgroep evaluatie geurhinder uit 2015 werden twijfels geuit over de prestaties van luchtwassers. Dit heeft ertoe geleid dat het toenmalige ministerie van Infrastructuur en Milieu aan Wageningen University & Research (WUR) opdracht heeft gegeven nader onderzoek te doen naar de rendementen voor geurverwijdering van de luchtwassers, met name combi luchtwassers.

Uit eerdere onderzoeken kwamen aanwijzingen dat er verschillen bestonden in gebruikte procedures en analyseapparatuur die kunnen leiden tot verschillend tussen geurmetingen die in Nederlandse en Duitse laboratoria worden uitgevoerd.

Wat is het verschil tussen een gecombineerde luchtwasser (combi-wasser) en een enkelvoudige luchtwasser?

Een gecombineerde wasser is een wasser die voor zowel ammoniak, geur als fijnstof hoge reducties bereikt. Zo'n wasser heeft t.o.v. een enkelvoudige wasser een extra reinigingstrap.

Wat is het verschil tussen een biologische luchtwasser en een chemische luchtwasser?

Een biologische luchtwasser maakt gebruik van bacteriën om de ammoniak uit lucht te vangen en in het waswater om te zetten in nitriet en nitraat, een chemische luchtwasser maakt gebruik van de toevoeging van zuur aan het waswater. De uit de lucht in het waswater ingevangen basische ammoniak wordt door het zuur in het waswater gebonden..

Zijn alle typen luchtwassers onderzocht?

Nee, de meest toegepaste luchtwassers zijn onderzocht. Daarnaast zijn alleen varkenshouderijen onderzocht. In deze sector worden luchtwassers verreweg het meest toegepast.

Welke aspecten zijn onderzocht?

De onderzoeken zijn gericht op het reductierendement voor geur. Er zijn voor ammoniak slecht indicatieve metingen verricht ter ondersteuning van het geuronderzoek. De reductie van fijn stof is niet meegenomen in de onderzoeken.

Presteren alle luchtwassers slechter dan "op papier"?

Nee. De prestaties van de onderzochte chemisch en biologische (enkelvoudige) wassers weken niet aantoonbaar af van de reductieniveaus die hieraan zijn toegekend. De reductiepercentages van de onderzochte combi-wassers waren echter aanzienlijk lager dan de toegekende reductiepercentages die gebruikt worden bij vergunningverlening. De onderzochte combi-wassers hadden een reductie percentage dat voor geur gemiddeld 50% en voor ammoniak gemiddeld 26% lager was dan op basis van de Regeling geurhinder en veehouderij en de

Regeling ammoniak en veehouderij mag worden verwacht. Concreet betekent dit dat de geuruitstoot van de onderzochte wassers 3 tot 4 keer hoger is dan verwacht. De ammoniakuitstoot is in de genoemde gevallen ruim 2 keer zo hoog.

Het WUR-rapport bevestigt verder dat de andere typen luchtwassers, biologische en chemische, naar behoren functioneren. Het rapport en een brief van de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat vindt u op [tweedekamer.nl](https://www.tweedekamer.nl)

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2018Z05972&did=2018D22770

Wat is het effect van een slecht presterende luchtwasser?

Het effect is dat de uitstoot van de luchtwasser hoger is dan op basis van de toelating wordt verwacht. Dit heeft tot gevolg hebben dat de omgeving zwaarder belast wordt dan op basis van de vergunning wordt aangenomen met mogelijk grotere negatieve gevolgen voor mens dier en milieu in de omgeving.

Worden de geuremissiefactoren aangepast naar aanleiding van de resultaten van dit onderzoek?

Ja. De staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat heeft in een brief naar de Tweede Kamer aangekondigd dat de emissiefactoren voor geur in de Regeling geurhinder en veehouderij (https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2018Z05972&did=2018D22770) worden bijgesteld en waarbij na vaststelling bij vergunningverlening van uitgegaan moet worden. Tot die tijd kunnen vergunningen verleend worden met de lagere factoren. Er zijn overigens situaties waar ook met gebruikmaking van de nieuwe factoren voldoende milieuruimte is om tot vergunningverlening over te gaan.

Wordt de ammoniakwetgeving aangepast naar aanleiding van de resultaten van het onderzoek?

Nee, het onderzoek was primair niet gericht op rendementmetingen voor ammoniak. Er zijn ter ondersteuning hiervan indicatieve metingen verricht waaraan volgens de staatssecretaris nog geen conclusies kunnen worden verbonden. In overleg met WUR zullen mogelijke vervolgmogelijkheden verkend worden om meer zicht te krijgen op de ammoniakverwijdering. Of en wanneer aanpassing van de Regeling ammoniak en veehouderij plaatsvindt is niet bekend

Moeten bestaande luchtwassers worden aangepast?

Nee, de wijziging van de geuremissiefactoren heeft geen directe gevolgen voor bedrijven waar dit type combi-wasser is vergund en toegepast. Het rijk wil niet ingrijpen in bestaande vergunningen, maar wel het gesprek aangaan met IPO en VNG over hoe de hoge geurbelasting in bestaande situaties in gezamenlijkheid en zorgvuldig aangepakt kan worden. De Brabantse overheden zijn bereid om met het rijk hierover in gesprek te gaan, wat moet leiden tot een gedegen aanpak met bijbehorende rijksmiddelen om de problemen met de combi-luchtwassers ongedaan te maken. Combi-luchtwassers worden in de praktijk vaak gebruikt in stallen dicht bij woon- en werkbestedingen. In veel gevallen blijkt de geurbelasting voor omwonenden nu hoger te zijn dan de normen. De aanpak van het rijk zal een perspectief moeten bieden aan juist die omwonenden en ondernemers, omdat er bij hen veel ongerustheid is.

Worden er nog vergunningen verleend voor nieuwe luchtwassers?

Ja, het kan zijn dat er voldoende milieuruimte is om ook op basis van de laatste inzichten een vergunning te verlenen. Vergunningsaanvragen ingevolge de Wet natuurbescherming, waarbij ammoniakemissie de basis van de beoordeling vormt,

kunnen worden verleend waarbij de aanvrager nadrukkelijk gewezen wordt op de laatste inzichten en mogelijke toekomstige gevolgen. Om te voorkomen dat de geurproblematiek in de tussentijd erger wordt, werken provincie, Brabantse gemeenten en omgevingsdiensten snel een gezamenlijke aanpak uit. De hoofdlijn is dat zij al het mogelijke zullen doen om geen vergunningen meer te verlenen, waarbij de slechter presterende combi-luchtwassers tot overlast leiden. In sommige gevallen zullen gemeentebesturen hiervoor het gesprek met de betreffende ondernemers aangaan over maatwerk-oplossingen. Het is immers niet in het belang van de ondernemer en omwonenden dat er geuroverlast ontstaat of dat daar ellenlange juridische procedures voor worden gevoerd.

Wat zijn de oorzaken van een slecht functionerende luchtwasser.

De lagere rendementen hebben een tweetal hoofdoorzaken. Ten eerste is de meting in Duitsland van het geurrendement niet correct wat een overschatting van het rendement oplevert. De tweede oorzaak zijn technische aspecten zoals bijvoorbeeld niet toereikende processturing, verkeerd ontwerp, dimensionering en gebrek aan onderhoud kunnen een rol spelen. WUR beveelt aan nader onderzoek te doen naar de meest bepalende factoren voor een juiste werking van de luchtwassers.

Hoeveel bedrijven hebben een combi-wasser?

Het gaat om 732 bedrijven in Noord Brabant met 2.000 combi-luchtwassers.

Wordt toepassing van luchtwassers en/of de ontwikkeling daarvan ondersteund door de provincie?

Nee. De provincie is ervan overtuigd dat stalsystemen die emissies voorkomen danwel bij de bron aanpakken de toekomst hebben. De provincie en gemeenten zijn bereid om met het rijk en ondernemers innovaties in dergelijke stalsystemen te stimuleren. Hierdoor ontstaan er goede alternatieven voor luchtwassers.